

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

СИЛАБУС

Нормативного освітнього компонента

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

підготовки	Бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика
форма навчання	денна, заочна
курс	1-й

Луцьк 2022

Силабус «ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою **Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика.**

Розробник: Радько А. В., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української літератури.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Бондар Т. Г.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української літератури.

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 року.

Завідувач кафедри:

(Яручик В. П.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання 1-й
		Семестр 1
ІНДЗ – не передбачено		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) немає
		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

Таблиця 1а (заочна форма навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання 1-ий
		Семестр 2
ІНДЗ – не передбачено		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) немає
		Самостійна робота 46 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Радько Антоніна Володимирівна

Науковий ступінь кандидат філологічних наук

Вчене звання –

Посада старший викладач

Контактна інформація тел.: 0506469974; ел. пошта: antonina5@ukr.net

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. *Анотація курсу.* Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка) – виняткова, незвичайна постать української нації. Життєвий і творчий шлях письменниці репрезентує її високоосвідченість, інтелігентність, європейськість. Кожен геній потребує «не звеличення, а розуміння його джерел і святинь». Волинський національний університет імені Лесі Українки не лише носить ім'я своєї землячки, а також навчає, формує і виховує студентів на досвіді та творчості Лесі Українки, літературної династії Драгоманових-Косачів.

Освітній компонент (ОК) «Творчий феномен Лесі Українки» передбачає вивчення життєвої та творчої біографії письменниці, креативного та інтелектуального потенціалу роду Драгоманових-Косачів, увиразнення громадсько-політичного та літературно-мистецького оточення (з урахуванням нових наукових і архівних матеріалів), естетичний та суспільно-історичний контексти творчості. Водночас акумулює реалізацію основних цілей забезпечення якості вищої освіти: бути критичним та самокритичним, відповідальним, добродішним, незалежним, вимогливим, уміти зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області та ін.

2. *Пререквізити.* Вивчення ОК «Творчий феномен Лесі Українки» ґрунтується на знаннях з української літератури, історії, отриманих здобувачами у середній школі. До *постреквізитів* належать такі ОК навчального плану як «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Українська мова (як іноземна)».

3. *Мета і завдання освітнього компонента.* Мета ОК – представити життєтворчість Лесі Українки в історичному, культурологічному, суспільному, психологічному контекстах; через пізнання досвіду й успішної самореалізації Лариси Косач-Квітки (людини, мислительки, громадської діячки) спонукати здобувачів освіти до саморозвитку й успішної самореалізації.

Основними завданнями вивчення ОК є:

- простежити становлення естетичних, культурно-мистецьких, громадсько-політичних поглядів Лесі Українки в контексті епохи;
- з'ясувати мотиваційну роль родини Драгоманових-Косачів у формуванні естетичних поглядів письменниці;
- проаналізувати творчі взаємини Лесі Українки із сучасниками;
- осмислити особистісний і творчий феномен письменниці на матеріалі її художніх текстів, епістолярію, критично-публіцистичної спадщини та мемуаристики про неї;

–спонукати до критичного мислення, уміння узагальнювати й синтезувати факти з творчої біографії Лесі Українки і подій національного та інтернаціонального масштабів.

–актуалізувати важливість творчої спадщини письменниці на сучасному етапі розбудови української нації та держави.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий методи, метод проблемного викладу матеріалу.

4. *Результати навчання (компетентності).*

Мета й завдання вивчення ОК реалізується через формування таких **компетентностей**:

Інтегральної компетентності (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов)) (ІК).

Загальних компетентностей (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахових компетентностей (ФК):

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів та стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2 (денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю /Бали
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки –Лариси Петрівни Косач-Квітки						
Тема 1. Леся Українка: віхи життя і творчості	13	4		8	1	
Тема 2. Літературне сузір'я Косачівської родини	11	2		8	1	
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів	9	2		7		
Разом за модулем 1	33	8		23	2	
Змістовий модуль 2. Творчість Лесі Українки (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади, епістолярій)						
Тема 4. Тематичне і	9	4		5		

жанрове розмаїття творчості Лесі Українки						
Тема 5. Новаторство драматургії.	8	2		5	1	
Тема 6. Леся Українка – сучасна і актуальна. Місце письменниці у світовій культурній спадщині.	10	4		5	1	
Разом за модулем 2	27	10		15	2	
Всього годин	60	18		38	4	

Таблиця 2а (заочна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю /Бали
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки –Лариси Петрівни Косач-Квітки						
Тема 1. Леся Українка: віхи життя і творчості	10	2		6	2	
Тема 2. Літературне сузір'я Косачівської родини	8			8		
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів	8			8		
Разом за модулем 1	26	2		22	2	
Змістовий модуль 2. Творчість Лесі Українки (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади, епістолярій)						
Тема 4. Тематичне і жанрове розмаїття творчості Лесі Українки	12	2		8	2	
Тема 5. Новаторство драматургії.	12	2		8	2	
Тема 6. Леся Українка – сучасна і актуальна. Місце письменниці у світовій культурній спадщині.	10			8	2	
Разом за модулем 2	34	4		24	6	
Всього годин	60	6		46	8	

6. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 3

№ з/п	Теми, зміст роботи	К-сть год. Денна/ Заочна форма
1	1. Ознайомитися з працею О. Косач-Кривинюк «Леся Українка. Хронологія життя і творчості». Луцьк, 2010.	4 / 5
2	1. Ознайомитися з працею Денисюка І., Скрипки Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів, 1999. 2. Прочитати художні тексти: збірка «На крилах пісень» Лесі Українки (на вибір).	5 / 5
3	1. Ознайомитися з книгами: Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. (Київ – Нью-Йорк, 2016), Т. 2.(Нью-Йорк-Львів, 2021). 2. Прочитати художні тексти: збірка «Думи і мрії» Лесі Українки, збірка «Відгуки» (на вибір).	4 / 5
4	1. Ознайомитися з дослідженнями: Т. Скрипки: А) Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 1. (Нью-Йорк– Київ, 2005); Т. 2. (Нью-Йорк– Київ, 2015). Б) Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 2. Нью-Йорк–Київ, 2015. 2. Ознайомлення з фольклорними записами Лесі Українки і Климента Квітки (на вибір)	5 / 6
5	1. Прочитати дослідження О. Забужко «Notredamed'Ukraine: Українка в конфлікті міфології». Київ, 2007.(на вибір). 2. Прочитати драматичну поему «Одержима» Лесі Українки	5 / 5
6	Прочитати драматичну поему «Бояриня» Лесі Українки	4 / 5
7	Прочитати оповідання: «Приязнь (З життя волинського Полісся)», «Школа», «Одинак» Лесі Українки	4 / 5
8	Ознайомитися з книгою Мірошниченко Л. «Леся Українка. Життя і тексти», Київ, 2011. Прочитати драматичну поему «На полі крові» Лесі Українки	4 / 5
9	Ознайомитися з інтерактивною картою подорожей Лесі Українки https://lesya-ukrainka.localhistory.org.ua/?fbclid=IwAR34297QUROhuDXrIUvZEPu8bIKwEAI2paCatdIPp4SF2UNVs6UdYMP6oY0 Прочитати поезії «Дим», «Сон», «Весна в Єгипті», «Подорож до моря» та ін.	3 / 5

	Всього годин	38 / 46
--	--------------	---------

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Відвідування лекцій можливе на вибірковій основі (наприклад, за програмою вільного відвідування). Здобувач повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Визнання результатів навчання, які здобувачі освіти отримали у формальній, неформальній (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній (самоорганізована освіта, самоосвіта) освіти, регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#)

Учасники освітнього процесу, які здобувають освіту з використанням елементів дуальної форми навчання, повинні чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно [до Положення про підготовку здобувачів освіти у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти.](#)

Політика щодо академічної доброчесності. Відповідно до [статті 42 Закону України «Про освіту»](#) під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності учасники освітнього процесу повинні керуватися етичними принципами та правилами, визначеними законом, з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу, списування тощо) недопустимі.

Загальні засади, принципи, настанови та правила етичної поведінки учасників освітнього процесу у ВНУ імені Лесу Українки регульовано [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Виконання всіх форм робіт, які підлягають оцінюванню, відбувається згідно з силабусом у чітко визначені розкладом терміни.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі освіти мають право порушити будь-яке питання, яке стосується процедури

проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль включає складання заліку у формі комп'ютерного тесту згідно з [Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Повний перелік тестових завдань до заліку подано у [Базах тестових завдань](#).

Загальна максимальна кількість балів – 100. Відсутність студента на заліковому тестуванні оцінюється у «0» балів. Повторне складання тесту можливе лише за наявності офіційного документа, у якому зазначено поважну причину відсутності студента на тесті.

Розподіл балів за формою контролю подано у таблиці 4.

Таблиця 4

						Модульний контроль (мах = 100 балів)
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Тести
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	100

Підсумкову оцінку з ОК вносять у залікову відомість й індивідуальний навчальний план здобувача освіти (залікову книжку).

У випадку незадовільної підсумкової оцінки здобувач допускається до перескладання заліку. Максимальна кількість балів, яку він може отримати при перескладанні заліку викладачеві чи комісії, становить 100 балів.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ : Либідь, 1999. С. 6 –20; 217–234.
2. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки (Проблемний огляд). *Слово і Час*. 1991. № 3. С. 28–36.
3. Денисюк І. Драгоманови – Косачі в інтелектуальному житті України (питання династичного вивчення діячів культури. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн. Львів : [Львівський національний університет ім. І. Франка], 2005. Кн. 1. С. 165–167.
4. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 280 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/LUkraine/Gnizdo/Photos.html>
5. Диба А. «Українська Плеяда – найкраща, найталановитіша дитина Старої (Київської) громади» *Леся Українка і сучасність*. Зб. наук. праць. Т.4. Кн. 1. Луцьк : РВВ «Вежа», 2007. С. 295–320.
6. Донцов Д. Мати Лесі Українки (Олена Пчілка). Дві літератури нашої доби. Львів: Просвіта, 1991. С. 154–175.
7. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. 40 с.
8. Жарких М. Енциклопедія життя та творчості Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/>
9. Жулинський М. Традиція національного і європейського розвитку кінця ХІХ – початку ХХ століття та ідейно-естетичні пошуки української літератури 20-х років. Заявити про себе культурою. Київ: Генеза, 2001. С. 201–217.
10. Забужко О. Notre Dame D'Ukraine : Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. С. 291–342.

11. Зібрання творів Лесі Українки у 14 томах. <https://book-institute.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14-i-tomah>
12. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк, 1970. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Kryvynjuk.html>
13. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури : [Леся Українка]. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 2–7.
14. Крук О. Вплив М. Драгоманова на формування суспільно-політичних поглядів поетеси. *Дивослово*. 1996. № 2. С. 3–8.
15. Кузьминець Ю. Історичні погляди Лесі Українки. Пам'ять століть. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 137–148.
16. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип. 2011. 246 с. Режим доступу : https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko_Larysa/Lesia_Ukrainka_Zhyttia_i_teksty/
17. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму). Луцьк, 2001. С. 8–96; 188–211.
18. Романов С. «Стародавня історія східних народів» і поезія Лесі Українки на єгипетські теми. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/EgyptPoetry.html>
19. Романов С. «Голос однієї російської ув'язненої» (драматична поема Лесі Українки «Бояриня»). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/PrisonersLetter.htm>
20. Савчук В. Погляди Лесі Українки на проблему “недержавного чоловіка” (на матеріалі листів письменниці до М.Кривинюка та Ф. Волховського). *Леся Українка і сучасність*. Т. IV, Кн. 1. Луцьк, 2007. С. 257–265.
21. Сверстюк Є. Міт Лесі Українки. Луцьк : РВВ «Вежа», 2008. 33 с.
22. Скрипка Т. Рід Драгоманових-Косачів: долі й архіви: Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/uk/KosachFamily/FatesArchives.html>
23. Скрипка Т. Волинські образки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html>
24. Скрипка Т. Родові садиби Драгоманових-Косачів як культурно-історичний феномен. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/RodoviSadyby/Kolodjzhne.html>
25. Скрипка Т. Останні три місяці у житті Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/LUkraine/Last3Month.html>

26. Скрипка Т. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Київ: Темпора, 2015. 536 с.
27. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Київ –Нью-Йорк: Темпора, 2016. 368 с.
28. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 2. Львів: Видавництво «Астролябія», 2021, 512 с.
29. Стасюк Г. Літературна династія як наукова проблема (феномен роду Драгоманових-Косачів): монографія. Івано-Франківськ, 2021. 228 с.